

KI KICSODA

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN

Melyik könyvtárban dolgozol? Milyen, számodra fontos jellemzőjét emelnéd ki?

A Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtárának főkönyvtárosa vagyok. A ma több mint 64000 kötetet számláló könyvtárat a főiskolával együtt 1950-ben alapították. Az eleinte nagyrészt ajándékokból, hagyatékokból összeállt gyűjtemény felsőoktatási és teológiai szakkönyvtári feladatokat lát el. Az ajándékozásoknak, tervszerű gyűjtésnek, „könyvmentésnek” köszönhetően számos könyvritkaságot őrzünk. Szakértők szerint a régi szláv cirill gyűjteményünk országos jelentőségű és nemzetközi is figyelemre méltó.

Nem nyilvános könyvtárként elsősorban a főiskola oktatóit és diákjait látjuk el irodalommal, de helyben kiszolgáljuk a kívülről betérő kutatókat is. Előszeretettel keresik fel gyűjteményünket a környék helytörténészei, de betérnek hozzánk egyháztörténeti kutatók az ország különböző részeiről, sőt a határon túlról is. Gyűjteményünk egyediségének köszönhetően számos könyvtárközi dokumentumkérést teljesítünk.

Mióta dolgozol ott? Hogyan kerültél oda?

2015. június elejétől dolgozom ebben a könyvtárban. Pályázat útján, több évtizedes szakkönyvtárosi tapasztalattal kerültem ide. Világéletemben felsőoktatási- és szakkönyvtárban dolgoztam, de egészen más szakterületen. Diplomám megszerzését követően ugyanis orvosi könyvtárba kerültem. Jó iskola volt a kis szakkönyvtár, ahol a könyvtárosság valamennyi területével megismerkedtem. Rengeteget tanultam kollégáimtól, ugyanakkor több diplomát is szereztem. Bejártam a ranglétra minden fokát, míg végül könyvtárvezető lettem az informatika könyvtári megjelenésének kezdetén. Izgalmas feladat volt könyvtárunkat átvezetni a papírok világából a rekordok világába és a pályázatok

dr. Kührner Éva

korszakába. Néhány évet eltöltöttem a nyíregyházi egészségügyi főiskolai kari könyvtár vezetőjeként, egy évig pedig a megyei könyvtár igazgatói székében. Nem vagyok vándormadár, de az élet úgy hozta, hogy Nyíregyháza meghatározó könyvtárai magukon viselik a kezem nyomát. Erre talán büszke is lehetek!

Számomra teljesen új terület az egyházi könyvtárak varázslatos világa. Míg régi – az orvostudományhoz kötődő – munkahelyeimen a rendkívül felgyorsult információáramlás volt jellemző; gyorsan avuló idegen nyelvű információk áradatával dolgoztam, a görögkatolikus könyvtárba – bár betört az új világ – még mindig nagyobb a ragaszkodás a hagyományos információhordozókhoz, a tudomány jellegéből adódóan fontosabbak a régen, papírra leírt gondolatok.

Miért, hogyan lettél könyvtáros?

Véletlenül lettem könyvtáros. Édesapámnak köszönhetően – aki áldott türelemmel rengeteget foglalkozott velem, sok-sok mindenre felnyitotta értelmemet a körülöttünk lévő világból – az élővilág, a természet mellett az irodalom és művészetek is szerepeltek a palettán. Nehezen tudtam dönteni, hogy milyen irányban tanuljak tovább. Családunk történetének egy igen nehéz időszakában a véletlen hozta utamba a lakóhelyemen indított biológia-könyvtár szakot. Azt gondoltam, hogy ez az egymástól nagyon eltérő

KI KICSODA

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN

két tudományterület jó lesz nekem. Nem bántam meg, hiszen ezáltal a tudományok széles spektrumában merítkezhetem meg és könyvtárosként segíthetek a hozzám forduló embertársaimnak. Úttörők voltunk akkor a főiskolán, ahol kiváló tanárok magas színvonalon oktattak. Később az a csoda ért, hogy másfél évtizedig – a szak megszűnéséig – taníthattam is a tanszéken. ***Miben áll a napi munkád? Milyen feladatokat látsz el?***

Munkám fő része a könyvtár szakmai irányítása, de feladatom rendezvények szervezése is. Rendszeresen rendezünk kiállításokat a könyvtár új, gyönyörű kiállítótérében, ahol igyekszünk bemutatni bibliotékánk kincseit; nem csak a régi egyházi szláv könyveket, hanem számos olyan kincset, ami a raktár polcain megbúvik. Volt már kiállításunk a régi egyházi szláv kiadványok mellett a könyvművészeti mozgalom keretében született kiadványokból, díszes albumokból, énekeskönyvekből, stb. Könyvtárunk örömmel kapcsolódik be a Múzeumok Éjszakája vagy Múzeumok Világnapja programjaiba is.

A könyvtáros szakmai feladatok közül az irodalomkutatást, a könyvtárközi kölcsönzést végzem. Évek óta részt veszek a MATARKA adatbázis építésében, most a görögkatolikus sajtó feltérásán dolgozom.

Jó kapcsolatunk van a város művelődési-, oktatási intézményeivel, civil kulturális szervezeteivel. 2016 óta a megye legrégebben alapított kulturális egyesületének, a Bessenyei Társaságának vagyok az elnöke és ellátom a MKE megyei szervezetének elnöki feladatait is.

Milyen kihívásokat tartogat a munkád?

Hosszú időn át a felsőoktatásban oktattam többek között művelődés-, könyv- és nyomdászattörténetet. Felemelő érzés az elméletben tanítottakat a mindennapi munkám során megta-

pasztalni a főiskola muzeális könyvei között. Új kihívást jelent számomra a több száz éves régi állományrész értékeinek gondozása, kutatása, a nagyközönséggel való megismertetése.

Munkám másik fontos területének tartom a magyar kiadású egyházi dokumentumok kurrens és retrospektív repertorizálását.

Hogyan, milyennek látod a mai magyar könyvtárügyet és benne az egyházi könyvtárak helyét, szerepét?

A magyar könyvtárügy hatályos jogszabályai biztosítják a nyilvános könyvtári rendszer működésének alapját. Az egyházi könyvtárak között azonban szép számmal vannak nem nyilvánosak is!

Mindemellett a könyvtári rendszer számos kihívással küzd. A könyvtárosok méltánytalanul alacsony bére már a szakma színvonalát és utánpótlását veszélyezteti. Egy jó könyvtáros számos kompetenciával rendelkezik (nyelvtudás, informatikai ismeret, változásokhoz való alkalmazkodás, stb.); ez a sokféle tudás pedig a szakkönyvtárak, – így az egyházi könyvtárak – dolgozóira különösen igaz (pl. szakterületi jártasság). A piacképes fiatal kollégák tehát kényszerből pályaelhagyókká válnak. Az alacsony bérszínvonal a nem közalkalmazott (így egyházi) kollégákra fokozottan igaz.

A fenntartási, működési támogatások, pályázati pénzek elsősorban a közkönyvtáraknak jutnak. A nem országos szak- és felsőoktatási könyvtárak helyzete jóval nehezebb; sokan nem tudnak hozzájutni fontos forrásokhoz, nem tudnak fejleszteni.

Az egyházi könyvtárak helyzete ettől némileg jobb, mert az egyház tradicionálisan a szellemi vagyron gyarapítója, őrzője, a kultúra támogatója, ma is áldoz a könyvtáira. Fenntartótól, funkciótól és nagyságtól függően azonban eltérő módon. Nagyon fontos ezért az egyházi könyv-

KI KICSODA

AZ EGYHÁZI KÖNYVTÁRAKBAN

terek közötti együttműködés, amiben nagy szerepe van az EKÉ-nek. Az egymást dokumentumokkal, információkkal, szakmai tanácsokkal történő segítesen kívül elodázhatatlannak tartom az elszigetelt próbálkozások helyett a közös repertorizálást, az összehangolt digitalizálást és a készülő könyvtári platformon való megjelenést. A legtöbb fenntartónk akaratával egyezően az egyházi könyvtárakban őrzött tudást köteleességünk hozzáférhetővé tenni a nagyvilág számára.

Milyen hobbid, szabadidős elfoglaltságaid vannak?

Hobbim az utazás, ha alkalmam adódik rá, útra kelek. Legutóbbi élményem a Kaukázusban tett csodás utam, ahol két nagy múltú és nehéz sorsú keresztény állam, Grúzia és Örményország nevezetességeivel, kultúrájával és népével ismerkedtem meg.

Nagyon közeli a kapcsolatom a kultúra minden területével, nemcsak kedvelem a zenét, színházat, képzőművészeteket, hanem némelyiket művel(t)em is. Diákkoromtól két évtizeden át egy működvelő szintársulat tagja voltam városunk-

ban. Sokat köszönhetek ennek az időszaknak; élményeket, sikereket, barátokat, valamint lányom és fiam édesapját is, aki a nyíregyházi színház egyik alapító tagja volt.

Mit jelent számodra az olvasás? Melyek a legfontosabb, meghatározó olvasmány-élményeid?

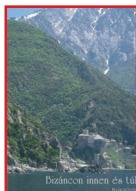
Az olvasás mindennapjaim részét képezi. Többnyire kutatásaimhoz szükséges szakirodalmat olvasok. A szépirodalom számomra a pihenés forrása. Klasszikus és kortárs írók műveit egyaránt kézbe veszem. Legutóbbi olvasmányélményem Orhan Pamuk Nobel-díjas török író „A nevem Piros” című regénye volt, amely egy 16. századi török könyvillusztráló műhelybe vezeti el az olvasót. A kalandos regény a nyugati és iszlám könyvművészet kérdéseivel szembesíti az olvasót.

dr. Kührner Éva

*Szent Atanáz Görögkatolikus
Hittudományi Főiskola Könyvtára*

ÚJDONSÁG

Baán István
Bizáncan innen és túl :
tanulmányok
Szent Atanáz Görögkatolikus
Hittudományi Főiskola,
Nyíregyháza, 2018.

Fazekas István, Kádár Zsófia,
Kökényesi Zsolt (szerk.)
Jezuita jelenlét Győrben a 17-18.
században : tanulmányok a 375 éves
Szent Ignác-templom történetéhez
Szent Mór Bencés Perjelség,
Győr, 2017.